

UCHWAŁA NR XXVI/207/2017
RADY GMINY W KOLE
z dnia 31 stycznia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016r., poz. 446 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r., poz. 1390) i art. 17 ust 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016r. poz.930 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Koło.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy w Kole

Teresa Bilińska

Załącznik do uchwały Nr XXVI/207/2017

Rady Gminy w Kole

z dnia 31 stycznia 2017r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2017 – 2022

Wprowadzenie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) stanowi, że do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

I. Podstawa prawna

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015r., poz.1390)
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.)
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r, poz. 487)
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (Dz. U. z 2016r. poz.1749 ze zm.)
- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r., poz.2082 ze zm.),
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, stanowiący załącznik do uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 (MP z 2014 r., poz. 445).

II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody. Definicja zawarta w art.2 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, że przemoc w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste

osób wymienionych w pkt.1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Rodzaje przemocy:

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie,, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie

dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazywanych cyklami przemocy.

W cyklach przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- 1 faza narastającego napięcia - jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem zachowań, w których sprawca okazuje zniecierpliwienie, rozdrażnienie, narastają sytuacje konfliktowe;
- 2 faza ostrej przemocy (wybuchu) - sprawca eskaluje przemoc, dochodzi do wybuchu gniewu, ostrego wyładowania agresji w stosunku do osoby krzywdzonej;
- 3 faza miodowego miesiąca - jest to faza, w której sprawca, po wybuchu agresji obiecuje poprawę, deklaruje zmianę zachowań, przeprasza osobę, która wierzy, że zmiana zachowania jest prawdą. Wraz z upływem czasu faza miodowego miesiąca ulega skróceniu lub zanika, a akty ostrej przemocy stają się coraz częstsze.

III. Diagnoza

Gmina Koło położona jest na terenie województwa wielkopolskiego. Znajduje się w środkowej części powiatu kolskiego. Graniczy od północy z gminą Osiek Mały i gminą Babiak od wschodu z gminą Grzegorzew, od południa z gminami Kościelec i Dąbie nad Nerem, a od zachodu z gminą Kramsk. Poza tym z trzech stron przylega do miasta Koła. Zajmuje powierzchnię 103 km² (10.258 ha) co stanowi 10,18% powierzchni powiatu i 0,35% powierzchni województwa. Gmina ma charakter rolniczy ze znaczną przewagą gruntów ornych. W 2016 roku Gmina Koło zamieszkała była przez 7.722 osób. Siedzibą władz gminy jest miasto Koło. Sieć osadniczą Gminy Koło tworzy 26 miejscowości położonych na obszarze 24 sołectw. W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole. Osoby dotknięte przemocą, sprawcy przemocy oraz ich rodziny objęte są pomocą GOPS w Kole.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy od 2011 roku działa Zespół Interdyscyplinarny Gminy Koło. Zespół Interdyscyplinarny to grupa profesjonalistów działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie współpracujących ze sobą w sposób skoordynowany w celu skutecznego reagowania na informacje o przemoc w rodzinie i pomoc rodzinom dotkniętym

zjawiskiem przemocy. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi. Wszystkich członków zespołów i grupy roboczej obowiązuje zasada poufności danych i informacji uzyskanych w trakcie pracy. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Koło zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole.

Cele działania Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Koło:

1. Usprawnienie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zidentyfikowane problemy społeczne, w tym w szczególności przemocy w rodzinie.
2. Zintegrowanie działań instytucji i organizacji odpowiedzialnych za realizację zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
3. Zespół może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grupy roboczej wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, GKRPA, policji, oświaty i ochrony zdrowia. W skład grupy roboczej mogą wchodzić kuratorzy sądowi, a także przedstawiciele innych podmiotów – specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którzy wypełniają na rzecz zgłoszonej rodziny/osoby czynności służbowe, zawodowe lub statutowe.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Koło jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Koło;
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Zadania grup roboczych

1. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie.
2. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy.
3. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
4. Informowanie Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

W latach ubiegłych została przeprowadzona przez Zespół Interdyscyplinarny ogólnopolska kampania informacyjna i profilaktyczna dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Reaguj na przemoc”. Materiały w/w kampanii zostały rozpowszechnione na terenie gminy Koło, a także wykorzystane podczas prac Zespołu, Grup roboczych i w Punkcie Konsultacyjnym.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole rozpowszechnia ulotki informujące o procedurze „Niebieskich Kart”, Zespole Interdyscyplinarnym, prawach osób doznających przemocy i telefonach kontaktowych, pod którymi można znaleźć pomoc i wsparcie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole corocznie organizuje szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz z zakresu działania i funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego dla członków Zespołu, grup roboczych oraz innych osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

W 2016 roku została na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kole przeprowadzona Diagnoza zjawiska problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Koło i ocena świadomości społecznej wobec problemu przemocy. W/w Diagnoza jest dokumentem, w którym opisuje się określone sytuacje, zdarzenia i społeczne uwarunkowania występujące w społeczności. Bezpośrednim rezultatem przeprowadzenia diagnozy jest raport, który stanowi podstawę do przeprowadzenia prognoz przyszłych wydarzeń oraz działań ekspertów, np. z zakresu polityki społecznej.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta -A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Tabela 1. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”		
2014r.	2015r.	2016r.
11	15	20

Tabela 2. Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”

Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”		
2014r.	2015r.	2016r.
5	5	11

Tabela 3. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”

Liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart”		
2014r.	2015r.	2016r.
1	6	3

IV. Adresaci Programu

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia, sprawców przemocy w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy w rodzinie, społeczności lokalnej.

V. Cele Programu

Cel główny

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których występuje przemoc.

Cele strategiczne i ich realizacja

1. Rozwijanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji

- Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Koło zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności:
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Koło;
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.
- Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:
 - systematyczne szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie oraz realizacji procedury „Niebieskie Karty”;
 - organizowanie spotkań w celu wymiany doświadczeń między pracownikami podmiotów wchodzących w skład gminnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych na terenie gminy Koło akcji informacyjnych dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba prowadzonych procedur „Niebieskich Kart”,
- liczba podjętych działań w stosunku do osób stosujących przemoc,
- liczba zorganizowanych szkoleń,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach,
- liczba zorganizowanych spotkań i osób biorących w nich udział.

2. Przeciwdziałanie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji

- Działania informacyjne i edukacyjne na temat przemocy w rodzinie mające na celu zmianę postaw mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy w rodzinie:
 - organizacja / udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych;
 - opracowywanie i dystrybucja ulotek, broszur, plakatów oraz innych materiałów edukacyjnych i informacyjnych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
 - umieszczanie na stronie internetowej GOPS w Kole i Urzędu Gminy w Kole informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, sprawców przemocy oraz świadków przemocy w rodzinie;
 - prowadzenie w siedzibie GOPS w Kole „Kącika Porad”, w którym można uzyskać ulotki informujące o procedurze „Niebieskich Kart”, Zespole Interdyscyplinarnym, prawach osób doświadczających przemocy i telefonach kontaktowych, pod którymi można znaleźć pomoc i wsparcie;
 - organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla przedstawicieli środowisk lokalnych (m.in. Sołtysów, Radnych).

Wskaźniki:

- liczba lokalnych kampanii,

- liczba opracowanych materiałów edukacyjnych i informatycznych,
- liczba rozkolportowanych ulotek, broszur, plakatów oraz pozostałych materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- liczba publikacji internetowych,
- liczba zorganizowanych szkoleń,
- liczba osób biorących udział w szkoleniu.

3. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.

Sposób realizacji

- Podejmowanie przez pracowników socjalnych działań w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Wnioskowanie do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich dzieci w przypadku niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodziców.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie;
- liczba złożonych wniosków do Sądu o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich dzieci.

4. Wsparcie i profesjonalna pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Sposób realizacji

- Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie poprzez: poradnictwo psychologiczne, prawne, socjalne i rodzinne oraz pracę socjalną i wsparcie materialne,
- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”,
- Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy domowej,
- Udzielanie informacji osobie doznającej przemocy w rodzinie o możliwości uzyskania

schronienia,

- Motywowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym,
- Kierowanie osób stosujących przemoc nadużywających alkoholu bądź innych środków odurzających do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Występowanie do Prokuratury z zawiadomieniami o podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba udzielonych porad,
- liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba dokumentów sporządzonych z monitoringu sytuacji w rodzinie,
- liczba udzielonych informacji dot. schronienia,
- liczba osób biorących udział w programie edukacyjno-korekcyjnym,
- liczba skierowanych osób do GKRPA,
- liczba wystosowanych zawiadomień do Prokuratury.

VI. Realizatorzy Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017 – 2022 realizowany będzie w szczególności przez:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole
2. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Koło
3. Komendę Powiatową Policji w Kole
4. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kole
5. Placówki oświatowe z terenu gminy Koło
6. Organizacje pozarządowe
7. Zakład Opieki Zdrowotnej we Wrzącej Wielkiej

VII. Budżet Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017 – 2022 finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Koło oraz innych pozyskanych środków.

VIII. Monitorowanie i ewaluacja

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kole corocznie w terminie do 31 marca składać będzie Radzie Gminy Koło sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2017 – 2022.

Zakończenie

Niniejszy Program jest programem wytyczającym kierunki działania i może podlegać uzupełnieniom i modyfikacjom wynikającym z bieżących potrzeb jak i zmian organizacyjnych i prawnych.

PRZEWODNICZĄCA RADY
Olga
Teresa Gulińska

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) stanowi, że do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Uchwałą nr XXXII/279/2010 Rady Gminy w Kole z dnia 11 lutego 2010 roku został przyjęty program - Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 – 2016.

Z powyższych względów podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

WÓJT
Piotr Fret

